

Sammendrag av avhandlingen

DOKTORAND: Lars H. Gulbrandsen

GRAD: Ph.D.

FAKULTET: Det samfunnsvitenskapelig fakultet

INSTITUTT: Institutt for statsvitenskap

VEILEDERE: Arild Underdal (hovedveileder) og Olav Schram Stokke (biveileder)

DISPUTASDATO: 01.04.09

SAMMENDRAG AV AVHANDLINGEN: Non-State Global Environmental Governance: The Emergence and Effectiveness of Forest and Fisheries Certification Schemes

Frivillige ordninger for miljøsertifisering i skog- og fiskerisektoren er temaet for avhandlingen til Lars H. Gulbrandsen. Han har studert hvordan slike ordninger har vokst fram og i hvilken grad de fremmer miljøvennlig og bærekraftig ressursforvaltning. Gulbrandsen forsvarer sin avhandling for Ph.D.-graden ved Universitetet i Oslo onsdag 1. april.

Miljøorganisasjoner bruker i økende grad markedet som arena for å øve innflytelse på produsenters miljøatferd. Avhandlingen viser at ordninger for miljøsertifisering i fiskeri- og skogsektoren har vokst fram som et resultat av markedspress fra allianser av miljøorganisasjoner og store innkjøpere som IKEA, Unilever, Home Depot (USA) og B&Q (Storbritannia). Sertifiseringspress har blitt kanalisert gjennom markedets verdikjede, men har i liten grad involvert sluttforbrukere. Store og eksportavhengige produsenter har vært mer sårbare for slikt press enn små produsenter som i hovedsak produserer for hjemmemarkedet.

Den globale ordningen for skogsertifisering, Forest Stewardship Council (FSC), har vært en modell for andre merkeordninger, blant andre Marine Stewardship Council (MSC) innen fiskerisektoren. I skogsektoren oppstod raskt konkurrerende ordninger til FSC med forankring i skognæringen. Disse ordningene hadde i utgangspunktet svakere miljøkrav og sosiale standarder enn FSC, men de har gradvis skjerpet sine miljøstandarder og sosiale bestemmelser. Til forskjell fra det dominerende synet i mye av litteraturen om miljømerking, viser avhandlingen at et mangfold av merkeordninger kan være av det gode, ettersom konkurransen mellom dem kan bidra til økt tilslutning fra produsentene og en generell heving av miljøstandardene i næringen.

En alvorlig begrensning når det gjelder effektiv problemløsning, er at frivillige merkeordninger ikke nødvendigvis tas i bruk der skoen trykker mest. For fiskerier i industriland, som har omfattende kunnskapsgrunnlag, forvaltningsregimer og rutiner for kontroll og rapportering, er det enklere å slutte seg til merkeordninger enn for fiskerier i utviklingsland. I skogsektoren er bare omlag 10 prosent av den sertifiserte skogen verden over i den tropiske regionen.

Lars H. Gulbrandsen er født i Oslo i 1972. Han tok cand.polit.-graden i 2001 (UiO) og M.Sc.-graden i 1998 (London School of Economics). Arbeidet med avhandlingen er utført ved Fridtjof Nansens Institutt.